

HET ZWIJGEN VAN BOEDA

Bijna was de oude Shen Lui niet meer van deze wereld. Bijna, want één deur moest hij nog openen voor hij in den hemel kon komen; dat was de deur van de wraak.

Shen Lui was ruimwachter van de jonk, die geregeld de rivier op en af voer om de dooden, die van het verre Oosten terugkeerden naar het geboorteland, naar hun graf te brengen. Altijd was het ruim vol. Stroomopwaarts waren de doodkisten gevuld en hing er aan ieder een plankje met het nummer en den naam van de thuishkomende; stroomafwaarts waren ze leeg en bleven de plankjes weg.

Eindeloos voer de jonk heen en weer tusschen de zee en het graf, als het stof in een zandlooper, dien de dood altijd weer omkeert.

Hoe lang geleden Shen Lui in het doodenruim was afgedaald, wist hij zelf niet. Het was zijn laatste groet aan de wereld geweest, want sedert had hij het nooit weer verlaten. Hij moest al zeer oud zijn, Shen Lui; maar hij dacht er nog niet over om dood te gaan.

Het begin van zijn leven was niet gelukkig geweest. Toen hij geboren werd hadden de priesters gedacht, dat Boeda in hem was teruggekeerd, want de sterren hadden dat uitgewezen. Veel werd er van hem verwacht. Maar toen ze merkten, als hij ouder werd, dat hij niet hooren en dus ook niet spreken kon, ja... toen hadden ze hem maar gauw verdonkere-maand, want een doofstomme Boeda, dat ging niet.

Toen hij hier doodenwachter was geworden, was hij eigenlijk pas begonnen te leven. Zijn werk was bij het laden de kisten, die een voor een aan een touw in het ruim neergelaten werden, op hun plaats te schuiven en op-elkaar te stapelen. Bij het lossen moest hij den strop om ze heen slaan en oppassen dat ze bij het hijschen niet kantelden, want wanneer ze vielen kon het deksel wel eens opengaan.

Gedurende de reis had hij niets te doen. Dan wandelde hij op en neer in het smalle gangetje tusschen de twee rijen doodkisten, soms uren achter-een. Daarbij zong hij dan een eindeloos liedje, dat de tijd hem geleerd had en dat bestond uit allerlei onsamenhangende klanken. Maar het deed er niet toe, want hij hoorde het zelf toch niet.

Midden in het ruim hing aan de dekbalken een klein, stinkend olie-

lampje, waarvan het vage schijnsel de kisten omhuifde met een verganen glans. En wanneer Shen Lui dan zoo op en neer liep, zijn stakige armen op den rug, zag hij, als hij bij het lampje gekomen was, hoe zijn schaduw voor hem uit sloop en groeide, van een klein mismakkt vlekje op den vloer tot een reusachtig monster, dat alles verstikte in zijn zwarten greep. Maar als hij zich omkeerde aan het eind van het pad, dan was het opeens verdwenen. Dit was een diepgaand probleem voor Shen Lui, want achterom kijken deed hij nooit.

Als zijn wandeling hem begon te vervelen, ging hij voor het kleine luikje zitten, dat heelemaal voor in het schip was. Dan keek hij naar het water of naar het touw, waarmee de sleepers het schip voortzeulden en dat vlak boven het luikje aan dek bevestigd was. Hij zag hoe het zich spande en ontspande, regelmatig met de stappen van de zes gevangenen, die als straf het doodenschip moesten sleepen, totdat ze zelf gesleept zouden worden.

Maar de grootste vriendin van Shen Lui was de maan. Wanneer hij zoo zat te peinzen voor het luikje stak hij soms zijn magere arm naar buiten en keek er langs naar de maan. Dan was het hem als zat hij hand in hand met de zaligheid. Totdat hij slapen wilde; dan spuwde hij het lampje uit en klom in een leege kist, die heelemaal achteraan stond.

Zoo leidde Shen Lui zijn geestenbestaan, en filosofeerde over de schaduw, het spannende touw, de maan en zijn wraak.

Want Shen Lui droeg een onvervulde wraak met zich, die hem belette te sterven.

Heel lang geleden had hij bij den onderzoekingstocht, dien hij altijd maakte zoodra er een nieuwe lading was gekomen, tusschen de kisten iets ontdekt, dat een verandering in zijn leven bracht. Het was een klein kistje, zonder bordje.

Toen hij het deksel had opengebrouken, zag hij daar een heel klein, fijn meisje liggen. Het was in een sneeuw witte doek gewikkeld, alleen haar hoofdje, haar armpjes en haar voetjes staken er uit. De dunne haartjes waren in een klein knoedeltje opgebonden, het mondje was half geopend en de oortjes doorschijnend als porcelein. Shen Lui had heel lang met gevouwen handen naar haar zitten kijken, en hij had gesnikt, voor het eerst van zijn leven.

Toen het schip was aangekomen aan de losplaats had hij het kistje achter gehouden. Maar toen was het gebeurd.

Als alle kisten uit het ruim waren, was er een man naar beneden gekomen. Die had net zoo lang gezocht tot hij het kindje gevonden had, en het mee naar boven genomen. Shen Lui had hem achterna willen klimmen, de ladder op; maar de man had naar beneden getrapt en hem een

schop tegen het hoofd gegeven, zoodat hij weer terug was gevallen en blijven liggen. Toen hij weer bijkwam, was de man verdwenen. Sedertdien had Shen Lui een wrok tegen den onbekenden dief opgevat, en daarom stierf hij niet.

Na dien dag was geen levend wezen meer afgedaald in het ruim. Het eenige wat Shen Lui van de bemanning zag, was de hand van den koelie, die hem iederen dag het mandje met rijst en het kannetje olie voor het lampje bracht, die hij aan een touw liet zakken. Een paar maal reeds was die hand veranderd, en dan wist Shen Lui, dat de vorige dood was; want geen levende verliet ooit het doodenschip.

Maar eindelijk was dan toch het uur der wrake gekomen. . .

Shen Lui had onder deze lading het lijk van den man ontdekt. Hij sleepte de kist naar de plaats, waar eens het kistje van het kindje gestaan had. Zijn plan was gemaakt. Hij zou de kist verstoppen, zoo dat niemand hem zou kunnen vinden. Altijd zou de man bij hem blijven, nooit zou hij het schip verlaten.

Dat zou de wraak zijn van Shen Lui.

Het lossen was afgeloopen.

Alle kisten waren van boord, behalve één. De geheele reis had Shen Lui in een koortsachtige vreugderoes geleefd. Hij had aldoor maar op en neer gewandeld daar beneden, en zijn lied had geklonken als een steunen uit de hel. Telkens had hij het deksel van de kist even opgelicht, om zeker te zijn dat hij er nog was, en te genieten van zijn triomf. Naar de maan had hij heelemaal niet meer gekeken.

Shen Lui schrok op toen hij zag, dat iemand de ladder afdaalde in het ruim. Het was een klein, verschrompeld oud wijfje, dat half vallend krampachtig de ladder afstropelde. Toen ze beneden was zag Shen Lui, dat haar oogen vol tranen stonden. In haar handjes klemde ze een plankje, waar wat op geschreven stond, en hield dat stijf tegen zich aangedrukt. Doodsbang leunde ze tegen de ladder, en huilde.

Het werd Shen Lui vreemd om het hart.

Het vrouwtje vroeg hem iets; maar hij zag alleen haar lippen bewegen. . .

Als antwoord wees Shen Lui naar den hoek, waar de kist stond met het lijk van den man, die zijn geluk verstoord had.

Toen de jonk dien nacht weer terugvoer naar de zee, zat de oude Shen Lui voor zijn luikje en zag naar de maan.